

Til Teknik- og Miljøudvalget

13-11-2017

Sagsnr.
2017-0239308

Affaldssortering som positiv social norm - indsats via skoler, daginstitutioner m.m.

Dokumentnr.
2017-0239308-1

Indsatsen *Holdningsbearbejdning* under flagskibet *Københavnerne Sorterer* i Ressource- og Affaldsplan 2018 skal igangsætte initiativer blandt borgerne, der styrker en positiv social norm om affaldssortering.

I Ressource- og Affaldsplan 2018 er der beskrevet, at Københavns Kommune laver en kommunikationsindsats i samarbejde med andre kommuner, KL, affaldsselskaber med flere, som en del af indsatsen *Holdningsbearbejdning*. Hensigten med samarbejdet skulle være at etablere landsdækkende kampagner for at styrke den sociale norm om affaldssortering.

Der har været etableret flere forskellige samarbejder med eksterne samarbejdspartnere for at iværksætte nationale kommunikationskampagner. Det har dog vist sig ikke at være muligt at udvikle kommunikationskoncepter med en tilstrækkelig stærk appel til at skabe national opmærksomhed.

For at nå målsætningen om en styrket positiv social norm om affaldssortering, ønsker Teknik- og Miljøforvaltningen i stedet at fokusere indsatsen i forhold til kommunens egne borgere.

Dette notat orienterer om, hvordan forvaltningen vil tilrette indsatsens aktiviteter.

Gennemførelse

Teknik- og Miljøforvaltningen vil i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen gennemføre en indsats om affaldssortering på skolerne. Indsatsen består af et undervisningsforløb, samtidig med at der etableres mulighed for affaldssortering i klasserne. Samarbejdet med skolerne giver en særdeles god platform, der både retter sig mod eleverne, forældrene og lærerne.

Det er planen at udvide indsatsen til også at omfatte andre kommunale institutioner som vuggestuer, børnehaver, biblioteker og idrætsanlæg. Kildesortering på disse institutioner skal ligeledes suppleres med undervisningsforløb og vejledning og vil derfor også styrke den positive sociale norm og understøtte borgernes oplevelse af, at affaldssortering er en prioriteret indsats i Københavns Kommune.

Byens Udvikling

Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

E-mail
janhei@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009809452

På baggrund af tidligere erfaringer er det Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering, at sorteringseffekten af denne indsats blandt de københavnske borgere vil være mindst lige så god, som igennem en national kampagne.

En indsats for kildesortering i kommunens institutioner vil understøtte målsætningerne i Københavns Kommunes interne miljøledelsesarbejde. Miljølederne i de andre forvaltninger ønsker at deltage i indsatsen i forhold til deres respektive institutioner.

Forventet effekt

Indsatsen bygger blandt andet på de foreløbige erfaringer med implementering af kildesortering af bioaffald på alle skoler fra skoleåret 2017/18. Denne indsats er igangsat i forbindelse med indsamling af bioaffald i de københavnske husstande for at give samme muligheder for sortering af bioaffald på skolerne som derhjemme. Skolerne har taget imod muligheden for kildesortering af bioaffald med stort engagement, og skolerne efterspørger mulighed for yderlig kildesortering af affaldet. Siden august er der implementeret kildesortering af bioaffald på 61 af Københavns Kommunes 64 skoler. I september blev der udsorteret 7.255 kg bioaffald fra skolerne. Målsætningen er at nå ca. 40.000 kg om måneden, når indsatsen er fuldt implementeret i løbet af 1-1½ år. Denne forventning bygger på de opnåede resultater i forbindelse med projektet 'Affaldsfri Skole' på Husum Skole.

Forskningsprojektet 'Skoler og dagsinstitutioner som læringsrum for genanvendelse af husholdningsaffald' har vist, at børnene er en vigtig målgruppe for at styrke den positive sociale norm om affaldssortering blandt byens borgere. Men for at den læring som børnene får i skoler og daginstitutioner understøtter en norm om affaldssortering, skal der være sammenhæng mellem mulighederne for affaldssortering i institutioner og derhjemme. Der er 37.574 børn i børnehaver og vuggestuer samt 36.950 skoleelever i København.

Kommunens øvrige institutioner har ligeledes et stort potentiale for påvirkning af borgerne. Kultur- og Fritidsforvaltningen vurderer, at stort set alle københavnere i løbet af et år benytter idrætsanlæg, svømmehaller eller biblioteker, hvilket gør disse institutioner til en markant platform for at nå københavnere.

Økonomi

De afsatte midler til indsatsen *Holdningsbearbejdning* indgår i Ressource- og Affaldsplanen 2018, som er takstfinansieret. Affaldstakstmidlerne kan blandt andet bruges til at øge sorteringen blandt borgerne. Det er Teknik- og Miljøforvaltningens juridiske vurdering, at kommunen gerne må finansiere materiel til indendørs sortering i kommunale institutioner ved hjælp af

affaldstakstmidler, når det indgår i en kampagne, der skal styrke den sociale norm om affaldssortering.

Det samlede budget for indsatsen *Holdningsbearbejdning* er på 7,0 mio. kr. Indsatsen vil nå ud til:

- Folkeskolerne i København
- Øvrige københavnske daginstitutioner (vuggestuer, børnehaver, fritidshjem)
- Bemandede legepladser
- Biblioteker, kulturhuse, idrætsanlæg
- Botilbud

På baggrund af erfaringerne med det budget, der er udarbejdet i forbindelse med implementering af bioaffaldssortering på skolerne, vil rammebudgettet være:

Udvikling af undervisnings- og informations materialer til skoler og institutioner til alle affaldsfraktioner.	1,50 mio. kr.
Borgerrettede informationsmaterialer til kultur- og fritidsinstitutioner vedr. affaldssortering, f.eks. om bioaffald og plastik. Herunder tryk og distribution af materialet.	1,25 mio. kr.
Uddannelses- og informationsaktiviteter målrettet medarbejdere med borgerkontakt i kommunens institutioner.	0,75 mio. kr.
Uddannelse af driftspersonale så der er lokale "super sortere", der kan svare på spørgsmål.	0,25 mio. kr.
Praktisk support til implementering og etablering af sorteringspraksis.	0,25 mio. kr.
Indkøb af sorteringsmateriel samt distribution:	
Skoler og institutioner	1, 0 mio. kr.
Kultur- og fritidsfaciliteter	1, 0 mio. kr.
Andre borgerrettede institutioner, f.eks. bosteder, plejehjem m.m.	1, 0 mio. kr.
I alt	7,0 mio. kr.

Tidsplan

Teknik- og Miljøforvaltningen påbegynder den nærmere planlægning af projektet ultimo 2017 og forventer at have udrullet initiativet inden udgangen af 2018.

Jan Heichelmann
Konstitueret serviceområdechef